

Lluís Bosch i Cruañas: «Entrevista i consideracions entorn de l'obra de Josep Maria Subirachs, escultor», *Ancora*, Sant Feliu de Guíxols, 13 de maig 1965

Josep Maria Subirachs és avui un dels escultors més importants de Catalunya i també, diguem-ho, un dels més joves. El seu crèdit internacional és molt fort, i ha exposat varies vegades a Barcelona, a Knokke, Anvers i Brussel·les (Bèlgica), Madrid, Chicago, París, Nova York, etc.

De la seva escultura *Europa* (1950) a una de les seves darreres obres *Positiu-negatiu* (1964), hi ha una evolució intensa, i una preocupació per la plàstica del nostre temps que ha fet de Subirachs un escultor de recerca, la inquietud del qual, l'ha portat a una constant investigació de formes, i a una formulació d'interrogants que, treballador infatigable, ha anat contestant amb la seva obra d'aquests catorze anys.

Hem tingut darrerament uns contactes amb ell, i ho hem aprofitat per a fer-li unes preguntes. A la vegada hem fet unes consideracions sobre la seva obra, que en definitiva poden ser també unes consideracions sobre l'escultura contemporània. Hem estat a casa seva, hem baixat al seu taller, ens ha ensenyat les seves darreres obres, i en el seu estudi li hem sotmès un qüestionari de preguntes. Primerament, i seguint un guiatge ortodoxa, li pregunto:

- Què és escultura, segons tu?

- Escultura és la creació de formes volumètriques amb estil. El volum és sempre el que caracteritza una època. Si l'home necessita més matèria que esperit, o més esperit que matèria, si el signe del temps és un o altre, l'escultor sent la necessitat d'alleugerir o de fer més pesants els volums de les seves creacions. L'estil és el que defineix civilitzacions; per tant, l'estil, no és temporal com ho són els volums, no té uns valors de temps, en definitiva, sinó que els seus valors són d'ordre espiritual, definint un procés, i no un dels molts trencaments d'aquest procés.

- Com definiries el teu procés escultòric?

- Primer, obres figuratives, concepció clàssica. Després, expressionisme. Més tard abstracció i, darrerament, una nova –figuració o nova- realitat, que no vol dir tornar enrere, sinó un reestructurament de formes típiques, fet amb una sensibilitat nova de valors més punxants i despullats.

- Quantes escultures tens col·locades a Barcelona?

- Una a l'entrada de les Llars Mundet (1957), primera escultura abstracta que va ser col·locada a Barcelona a la via pública. El relleu de la Facultat de Dret (1959). El monument a la Navegació (1960). El monument a Narcís Monturiol (1963). També a Montserrat tinc un monument dedicat a Sant Miquel, i a Rubí un altre en record de les víctimes de la riada de setembre de 1962.

- Quina intervenció va tenir la teva obra quan la construcció de les Llars Mundet?

- A part de l'obra abstracta ja citada, a l'entrada de les Llars, vaig treballar també en l'església. Obra meua és el Crist de l'altar major, les llànties, la pica d'aigua beneïda, el via crucis, els ambons i la reixa del combregador.

- Antoni Gaudí té un edifici a Lleó, veritat? Dóna'ns detalls de l'obra per a tu realitzada en aquella ciutat castellana.

- Sí, a Lleó, Gaudí va fer l'any 1892, l'edifici anomenat *La Casa de los Botines*. A Lleó he realitzat la meua obra més important. Tota l'escultura del Santuari de la Verge del Camí. El més important és la façana, on hi ha unes figures de cinc metres d'altura representant la Verge i els Apòstols, i també les portes d'entrada, de bronze esculpit.

- L'escultura actual, com la veus més identificada, en la justificació d'una realitat –nova ja coneguda -, o com a creació de noves formes per a satisfer noves apetències espirituals?

- Després de l'abstracció absoluta, o sigui de l'escultura sense representació ni significació de realitats externes, crec que hi ha un retorn que deu fer de l'art altre vegada mitjà de comunicació, una de les solucions dels que dic pot ser el nou realisme o nova figuració. D'aquest nou realisme el meu monument a Monturiol és un dels primers exemples entre nosaltres.

- Què és per a tu un mitjà de comunicació en art?

- L'art ha de comunicar a unes extenses majories les seves troballes de cada temps i de cada època. Quan un art és populista, quan un art aixeca el nivell de qui el contempla, l'art ha assolit, llavors, la veritable comunicació entre creador i receptor. Gràcies a aquesta comunicació, el creador –l'artista- s'ha pogut integrar plenament a la col·lectivitat de la que prové.

Amb aquesta resposta acabo la meua visita a l'estudi de l'escultor, i penso que l'art del nostre temps té amb Josep Maria Subirachs un creador que no solament es preocupa dels valors estètics, sinó que ha comprès que l'ètica en l'art té avui una cabdal importància.

Lluís Bosch i Cruañas
19-4-65